

ÅRSRAPPORT 2010

100 år i samhällsutvecklingens tjänst

Bent Johannesson
vd Ramböll Sverige AB
Ordförande i Svenska
Teknik&Designföretagen

2010 firade STD-företagen 100-årsjubileum – en fin exposé över ett samhälle och en bransch i utveckling under ett sekel. Under våra 100 år som branschorganisation har samhället radikalt förändrats från ett jordbruks- och landsbygdssamhälle till ett industri- och storstadssamhälle.

Inte bara i Sverige utan världen över upplever vi en ökande urbanisering och idag bor mer än två tredjedelar av världens befolkning i urbana områden. Bara i Europa är det 80 % av befolkningen!

Urbaniseringen ställer oerhörda krav på samhällets anpassning till befolkningsökningen.

Behovet av kompetens och resurser, som representeras av STD-företagens medlemsföretag, har givetvis på många sätt bidragit till utvecklingen.

2010 skulle bli ett år med återhämtning från de senaste årens nedgång inom sektorn, till följd av den världsomspännande finanskrisen, men den kom av sig något. Dock signalerar nu många medlemsföretag något mer positiva framtidsutsikter och konjunkturrapporterna pekar på att vi vänder svagt uppåt. Samtidigt ser vi att enstaka händelser i den finansiella världen kan medföra märkbara hack i återhämtningen.

Återhämtningen innebär med all säkerhet ett nödvändigt paradigmskifte i branschen, där STD-företagen har en

viktig roll att fylla när det gäller att verka för att synliggöra branschens betydelse för samhällsutvecklingen och att värva nya medarbetare till den. Branschens betydelse för samhällsutvecklingen kan framhållas genom att branschföreningen verkar som en proaktiv branschföreträdare gentemot politiker och andra beslutsfattare och att vi driver för branschen aktuella frågor.

Konkurrensen ökar och effektiviseringen av all produktion är en avgörande faktor. Marknaden är inte längre enbart den lokala marknaden utan ett helt nytt arbetsfält ligger för konsultens fötter. Branschen måste fokusera på kundnyttan och effektivare samarbete med marknadens aktörer. STD-företagen verkar för att branschen skall öka ansträngningarna att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle samt att hjälpa medlemsföretagen att få avkastning på den höga kunskapsnivå man investerat i och erbjuder.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till alla medarbetare på kansliet och alla representanter från företagen, som med stort engagemang har bidragit till att Svenska Teknik&Designföretagen haft en positiv tillväxt även 2010. Vi förenar nu 740 arkitekt-, teknik- och industri-konsultföretag med sammanlagt 30.500 medarbetare och representerar därmed två tredjedelar av branschens resurser.

Vision

STD-företagens medlemmar betraktas av politiker och beslutsfattare som viktiga när det gäller att skapa ett hållbart samhälle.

STD-företagens medlemmar uppfattas som strategiska affärspartners av sina kunder och övriga aktörer i branschen.

STD-företagen ska av sina medlemsföretag ses som en aktiv part som driver aktuella frågor som är viktiga för branschen.

100 år bakåt och framåt

Foto: Sören Andersson

Lena Wästfelt
vd Svenska
Teknik&Designföretagen

Lokal lönebildning en strategisk fråga

Vi har gått ytterligare ett steg mot vårt strategiska mål att företagen ska ha löneavtal med lokal lönebildning. Det innebär att man förhandlar lönenivåer utifrån företagets ekonomiska förutsättningar och betalningsförmåga. Marknaden för tex fordonskonsulterna i väst föll drastiskt under 2009 och in på 2010 och för dem var den lokala lönebildningen mycket viktig och gav omedelbar effekt. Men lokal lönebildning är också en viktig fråga på lång sikt eftersom konsultföretagen arbetar inom olika samhällssektorer, vilka ofta har helt olika konjunkturcykler.

100 år firades och blev en manifestation

En stor del av 2010 handlade om förningens 100-årsjubileum, som vi firade runt om i landet. Vi tog tillfället i akt att profilera konsulternas kunnande och synliggöra deras viktiga bidrag till samhällets fysiska utveckling. Med utställningen "När ljuset kom till stan" visade vi hur samhället vuxit fram mellan åren 1910 till 2010 med perspektivet att bo, verka och röra sig. Besökarna fick också möjlighet att kliva in i framtiden och höra konsulterna berätta om hur redan känd teknik kan lösa morgondagens problem och skapa många nya möjligheter.

Skapar värde för skattekronan

Vår politiska ambition är att på riks-, regional- och lokal nivå stärka bilden av arkitekten, konsultens speciella kunnande och att det är de problem och möjligheter som vi hanterar, som bygger samhällets förutsättningar. Parallellt med den lobbyprocessen arbetar vi med att påverka den offentliga upphandlingsprocessen så att den blir mer effektiv och ytterst ger medborgarna ett högt värde för sina skatte-

pengar. Genom vår dialog direkt med de största beställarna försöker vi skapa bra utvärderingar av anbudet.

När det gäller konsultföretag som arbetar gentemot industrin har vi startat en dialog med flera av de större kunderna för att påverka och skapa rimliga förutsättningar för den affären. Under nästkommande år ska vi även försöka få till samverkan med Vinnova för att få till mer innovation i tjänsteutbudet.

Kansliet byter ansikte och fokus

I slutet av året gick Birgitta Beeck i pension. Den siste av de gamla trotjänarna på STD-företagens kansli. Under året har vi rekryterat fyra nya medarbetare och har satsat på personer med mycket erfarenhet från våra typer av medlemsföretag. Tyngdpunkten ligger nu på kommunikation – i ett brett perspektiv.

Viktiga områden framåt

Under 2011 kommer vi att fokusera på utveckling av branschen genom att arbeta med affärsmässighet, kvalitetssäkring och hur företagen bättre kan nyttja medarbetarnas kompetens genom rätt sammansättning av team. Parallellt pågår ett intensivt utvecklingsarbete inom hela sektorn för att gemensamt skapa en professionell bygg- och anläggningssektor i Sverige. Vi kommer också att arbeta med frågan om hur politiker och kunder kan använda arkitekter och konsulter i tidiga skeden, så att de därmed får tillgång till hela deras kunnande. Därför blir det en viktig uppgift under året att skapa affärsmodeller som passar en mer involverad/engagerad/initierad roll.

Fokusområden

Visionen var omsatt i fyra fokusområden.
Arbetet genomsyrade nästan all verksamhet.

Profilering

● FOKUS PROFILERING

Arbetet har pågått sedan ett par år tillbaka och syftet är att synliggöra medlemsföretagens kompetens. I vår vision står att kunskapen som finns bland medlemmarna, ska ses som ett viktigt bidrag till samhällets utveckling när det gäller den fysiska miljön och att skapa ett hållbart samhälle. Genom den kunskap som byggs in i olika lösningar lägger vi en god grund för människor att bo, verka och röra sig.

I Almedalen var stadsutveckling vårt tema. Vi visade med tre seminarier vart vi är på väg och hur vi skapar bra förutsättningar och vi bjöd in politiker i dialog för att finna gemensamma lösningar.

I vår tidning *Influens* förstärker vi ytterligare vad arkitekter och konsulter bidrar med – i Sverige och i andra länder. Med spännande reportage har vi velat ge ett djupare intryck än enbart klassiska projektredovisningar. Målgruppen för tidningen har varit politiker på riks-, region- och kommunal nivå. Tidningen ska inspirera med kunskap och idéer till dem som fattar beslut i frågor om samhällets utveckling.

Under hösten var det STD-företagens 100-årsjubileum som var den stora profileringssatsningen. Vi genomförde seminarium på flera platser i landet. En eftermiddag som med historien som utgångspunkt – och framtiden i blickfånget – fick deltagarna att uppleva att här är det några som varit med länge och som kommer spela en avgörande roll framåt.

Företagen på plats i Almedalen

STD-företagen arrangerade tillsammans med Sweco, ÅF, WSP och White Arkitekter tre seminarier under årets upp-

laga av Almedalsveckan. Syftet med vår medverkan under Almedalsveckan var att lyfta fram arkitekternas och teknik-konsulternas kompetens att utveckla det framtida hållbara samhället. Genom att genomföra seminarierna i STD-företagens regi blir det mer intressant för politikerna, än om enskilda företag själva satsar på egna arrangemang.

Denna mötesplats för politiker, media och intresseorganisationer växer ständigt. I år var det totalt 1396 seminarier som arrangerades runt om i Visby under en knapp vecka. Konkurrensen var med andra ord riktigt hård om talare, publik och media. Vi på STD-företagen hade mellan 80–120 personer på våra seminarier, vilket visar hur intressanta våra frågor är för de som besöker Almedalsveckan.

Vi inledde med ett seminarium som vi kallade för "Morgondagens stad – är din kommun redo för tjänstesamhället?" Seminariet tog upp frågor som; Var kommer människor vilja arbeta och bo i det framtida tjänstesamhället? och Är din kommun redo för framtiden?

Vi genomförde ett väldigt uppskattat frukostseminarium på temat "Stad i tiden – är framtiden ljus för miljonprogrammet?" Vi ställde oss frågan om klimatmålen är räddningen för miljonprogrammet.

Vi avslutade vår seminariesatsning med "Mina drömmars stad – vilka strategiska satsningar lyfter kommunen?" Hur ska den nya staden planeras och utvecklas för framtidens behov?

Förutom våra egna seminarier medverkade STD-företagen i nätverket Svensk Byggnärings satsning att påverka

Almedalen

Foto: Mathias Lindow

Almedalen

Foto: Mathias Lindow

Besökare på seminariet i Stockholm.

Vi ville visa samhällets utveckling under 100 år, den del av samhället som våra medlemsföretag varit med att skapa. Utställningen startar 1910 och vi rör oss genom de tio decennierna, fram till 2000-talet. För varje tiotal valde vi att lyfta fram decenniets tidskänsla och visa med blandade bilder och texter händelser och hörnstenar i samhällsbygget. Vår utgångspunkt var att bo, verka och röra sig. Utställningen ville samtidigt visa hur den urbana processen, med stadens tillväxt- och dragningskraft, också har ställt krav på just byggande, arbetsplatser och kommunikation.

Bilderna i collage är ett urval från utställningen.

politiker på plats i Visby. Gemensamt har vi också tagit fram en skrift kallad "Vi har inget val" (kan beställas från STD-företagens kansli). Där lyfter vi tillsammans vår kunskap hur vi kan renovera och energieffektivisera bostäderna för att nå klimatmålen till 2050 till en ekonomisk rimlig kostnad.

Branschföreningen har fyllt 100 år

Svenska Teknik&Designföretagen firade 100 år med utställning och seminarier.

1910 samlades fem företagare och bildade Svenska Konsulterande Ingenjörers Förening, SKIF. Idag heter branschföreningen Svenska Teknik&Designföretagen och förenar 740 arkitekt-, teknik- och industrikonsultföretag. Föreningen firade sitt jubileum på sju olika orter i Sverige, från Malmö i söder via Göteborg, Växjö, Kalmar, Stockholm och Umeå till Luleå i norr. I samtliga städer var arrangementet en samverkan mellan lokala politiker, regionutvecklare, universiteten och Svenska Teknik&Designföretagens medlemmar. Med oss på resan hade vi även en utställning, som visade med ord och bild hur arkitekt- och ingenjörskunskan varit med och byggt staden, infrastrukturen och industrin mellan åren 1910–2010. Staden och ljuset var det bärande temat. Programmen för de olika seminarierna finns på vår hemsida, www.std.se.

100 år av teknik & design

- 1910 bildades SKIF – Svenska Konsulterande Ingenjörers Förening
- 1965 bildades Sveriges Praktiserande Arkitekter, SPA och SKIF bytte namn till Konsultföreningen
- 1994 gick dessa föreningar samman och bildade Arkitekt- och Ingenjörsföretagen, senare kallat AI-företagen
- 2001 AI-företagen kom med i Almega och bytte namn till STD Svensk Teknik och Design.
- 2010 firade vi 100 år och bytte namn till Svenska Teknik&Designföretagen

Vår egendesignade ljusstake till alla deltagare på våra jubileumseveningar.

Foto: Mathias Lindqvist

Ett exempel på ett årtionde från utställningen.

Tack

Utställningen har varit möjlig att ta fram tack vare **STD-företagens medlemsföretag** och **Gitte Leger**, som samlade alla bilder, texter och intryck.

Lars-Olof Karlberg, som tog fram alla brobilder.

Ratius Mässbyrå, som byggde utställningen utifrån idéerna.

Elisabeth Sjöberg Strand som samlade rekvisitan.

Kvalificerade köpare av kunskapsintensiva tjänster

● FOKUS KVALIFICERADE KÖPARE

I april 2010 genomförde STD-företagen en upphandlingsdag. Upphandlingsdagen fokuserade på upphandling ur leverantörernas perspektiv och på de behov av förändringar som finns på upphandlingsområdet. Upphandlingsdagen erbjöd föredrag bl a från representanter från olika beställare, konkurrensverket och experter inom upphandlingsområdet, och avslutades med samtal mellan deltagarna. Dagen utmynnade i en handlingsplan med olika aktiviteter på upphandlingsområdet.

I konsekvens med handlingsplanen har STD-företagen genomfört rundabordsamtal med beställare, tillskrivit upphandlande myndigheter och enheter i pågående upphandlingar och påbörjat en skrift om tio goda råd till beställare.

STD-företagen har därutöver varit representerade i Kammarkollegiets Upphandlingsstöd vid dess framtagande av vägledningar

för offentlig upphandling inom byggsektorn. Sammantaget har fyra vägledningar tagits fram, "Vägledning för offentlig upphandling inom byggsektorn för upphandlande myndigheter", "Vägledning för offentlig upphandling inom byggsektorn för leverantörer", "Vägledning om utformning av förfrågningsunderlag för upphandling inom byggsektorn" samt "Vägledning för anbudsutvärdering vid upphandling av byggtjänster".

STD-företagen har också, tillsammans med Bygghandets Kontraktskommitté och Sveriges Arkitekter, arbetat fram en ny upplaga av upphandlingshandledningen "Att upphandla arkitekt- och konsulttjänster". Upphandlingshandledningen riktar sig till offentliga upphandlare.

Kollektivavtal för kunskapsintensiva verksamheter

● FOKUS KOLLEKTIVAVTAL

Arbetsgivarfrågor

STD-företagen verkar för att öka samarbetet med de fackliga organisationerna och skapa förutsättningar för branschavtal som matchar den kunskapsintensiva tjänstesektorns behov. Styrelsens långsiktiga lönepolitiska mål är att uppnå lokal lönebildning utan centralt fastställda löneökningar och siffrersätta individgarantier. För att lyckas med detta samarbetar STD-företagen med övriga branscher inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn kring opinionsbildning och partsgemensamt utvecklingsarbete.

Under 2010 omförhandlades kollektivavtal om löner och villkor med Unionen och helt lokal lönebildning genomfördes för första året med Sveriges Ingenjörer och Sveriges Arkitekter.

Avtalsförhandlingar

Året inleddes med att STD-företagen tillsammans med Sveriges Ingenjörer och Sveriges Arkitekter tog fram riktlinjer för lokal lönebildning som stöd för 2010-års lönerevision. Riktlinjerna utgjorde sedan utgångspunkten för avtalsförhandlingarna med Unionen. Förhandlingarna resulterade i ett nytt modernt processlöneavtal. Avtalet har värdemässig utgångspunkt i ökat lokalt ansvar, decentralisering och utveckling av nya modeller. Lönerna ska bestämmas utifrån det enskilda företags betalningsförmåga och medarbetarnas individuella prestationer. Endast om de lokala parterna omöjligen kan enas faller den s.k. stupstocken ut. Vad gäller allmänna anställningsvillkor utökades föräldralönen med ytterligare en månad. Avtalet gäller t.o.m. den 31 mars 2012.

Utbildning och partsgemensamma aktiviteter

STD-företagen har under året genomfört ett stort antal partsgemensamma utbildningar och seminarier kring lokal lönebildning. Inför avtalsrörelsen hölls fem konferenser med medverkan av Almedias lönebildningskonsulter. Dessutom har löneseminarier med Sveriges Ingenjörer och Sveriges Arkitekter hållits i Göteborg och

Stockholm. Sedvanliga informationsträffar runt om i landet kring det nya avtalet genomfördes under våren och en lönebildningskurs för Unionens och akademikerförbundens ombudsmän ägde rum i oktober.

Tvisteförhandlingar

Antalet centrala tvister mellan företag och de fackliga organisationerna har varit betydligt fler än under föregående år. Antalet centrala tvister uppgick till 24 stycken att jämföra med fem år 2009. Huvudsakligen gäller detta centrala lönetvister med Unionen med anledning av det nya mer decentraliserade löneavtalet. Alla tvister har lösts utan att Arbetsdomstolen har behövt avgöra något mål. Ingen arbetsmarknadskonflikt har berört STD-företagens medlemsföretag.

Marknadslöneinformation

Under hösten 2009 samlades marknadslöneinformation in för konsult- och arkitektföretag. Siffrorna gäller september 2009 och redovisades i mars 2010 i publikationen MLI-STD. MLI-STD är en översikt av löneläget i ett antal typiska yrkesgrupper på medlemsföretagen, så kallade referensyrken. Även uppgifter för andra vanliga befattningar på konsult- och arkitektföretag redovisas. Redovisningen görs med fördelning på fyra arbetsmarknadsregioner: Stockholm, Göteborg, Malmö och övriga landet.

MLI Almega

I publikationen presenteras tabeller och diagram över lönespridningen i olika yrken. Grunden för indelning i yrken är yrkesgrupperingssystemet SSYK. Redovisningen sker för yrken som är vanliga inom Almega.

Urvalet har gjorts med två kriterier. Yrket ska innefatta minst 500 anställda totalt och minst 100 anställda inom två Almega-förbund. För dessa yrken görs en redovisning med fördelning på fyra arbetsmarknadsregioner: Stockholm, Göteborg, Malmö och övriga landet.

Fortsatt samverkan för kompetensförsörjning till vår sektor

● FOKUS KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Med målet att öka intresset för de utbildningar som fyller medlemsföretagens behov har STD-företagen fortsatt att samverka med övriga organisationer inom sektorn. STD-företagen arbetar också för att relevanta utbildningar ska ha rätt innehåll för de studenter som sedan ska arbeta inom konsultverksamheten i våra medlemsföretag.

Följande aktiviteter rullar på sedan tidigare:

Future City – som efter ett läsårs uppehåll drog igång under hösten med ett sextiotal tävlande skolor.

Mer info: www.futurecity.nu

KIA – kompetensförsörjning i anläggningsbranschen – projekt i samverkan med Trafikverket och Sveriges Byggindustrier i syfte att stärka anläggningsinriktad utbildning.

Nätverket Samhällsbyggarna – Youcreate.se

Löpande kommunikation mot ungdomar på högstadiet och gymnasiet för information om samhällsbyggnadssektorn och dess möjligheter till framtida arbete. SYV:arna fick en ny folder som beskriver sektorns olika delar. Rekvireras från den gemensamma hemsidan www.youcreate.se

Studentmässor

Fortsatt samverkan i gemensam monter för att synliggöra samhällsbyggnadssektorn. Fyra mässor på våren och tre mässor på hösten.

Montern bemannades av studenter från högskolorna och yngre medarbetare i medlemsföretagen.

Tävlingen för arkitektstudenter – Nya ögon på trä

Den avslutades i och med Nordbygg i mars 2010, där det vinnande bidraget byggdes. Ett café i trä. Prisutdelning. Studiebesök för vinnare och hedersomnämnda studenter ordnades i träbranschen.

Studenttidningen Framtidsbyggen

Vår gemensamma studenttidning med Sveriges Byggindustrier delades som vanligt ut innan valet till högskolan. Målgruppen är teknik- och naturelever, arbetsförmedlingar och SYV:are. Finns att beställa på www.byggare.com

Vinnande bidraget i studenttävlingen Nya Ögon På Trä. Café på Nordbygg.

Fotograf: Per Bergkvist

Elektronikutbildningen på KTH och ny professor i Installationsteknik

Utbildningen startade under hösten med 40 sökande. Med gemensamma krafter har branschen medverkat till att en ny professor i Installationsteknik börjat på KTH. Ett närmare samarbete mellan utbildningen, VVS-företagen och STD-företagen har inletts.

Byggingenjörsutbildningarna i Sverige

STD-företagen och BI träffar regelbundet programansvariga och byggingenjörslärarna. Under året inventerades programråden bl.a. för branschens medverkan och påverkan i utbildningarna.

Nya gymnasiet 2011

Tillsammans med övriga organisationer har STD-företagen genom remisser och möten med Skolverket och departement bevakat främst teknikprogrammet och det föreslagna fjärde årets innehåll. Vi har fått en inriktning – Installation. Branschen deltar i uppbyggnad av kursinnehåll.

Nationellt seminarium – Kompetensutmaningen

I november genomförde Svenskt Näringsliv, i samarbete med STD-företagen, Teknikföretagen och Almega, ett nationellt seminarium med drygt 100 deltagare, under rubriken Kompetensutmaningen – Hur ska Sverige tackla generationsskiftet & strukturomvandlingen.

Många arenor för möten och utveckling

STD-företagen bedriver sin branschverksamhet bland annat genom ett antal aktiva temagrupper som speglar medlemmarnas verksamhetsområden och aktuella frågor.

Temagrupp Anläggning

Gruppen har haft fyra egna möten, ett kundmöte med Trafikverket och ett med Stockholms Stad (trafikkontoret och exploateringskontoret). Ett underlag för upphandling av konsulter har tagits fram. Gruppen har bistått Statskontoret vid två tillfällen med inspel till deras rapport om hur man kan mäta produktivitet och innovativitet i anläggningsbranschen. En rapport till Almedalen har tagits fram och inspel till en rapport från Svenskt Näringsliv om Infrastrukturen i Sverige. *Ordförande var Eskil Sellgren.*

Temagrupp Arkitekt

Temagruppens arbete har bland annat inriktat sig på att göra en behovsanalys och inriktning för det fortsatta arbetet. Bakgrund var att Birgitta Beeck gick i pension i slutet av året och man behövde utforma profilen för en ny branschutvecklare. Yves Chanterreau, arkitekt och verksam inom Equator Arkitekter, anlitades i slutet av året och kommer vara drivande i dessa frågor några år framöver. Temagruppen har en handlingsplan, som man också presenterat för medlemsföretagen under året. En del av företagen deltog i den diskussion som vi tagit initiativ till tillsammans med delar av Byggherrarnas styrelse. *Ordförande var Inger Lindberg Bruce.*

Temagrupp Fordon

Gruppen arbetar med branschutvecklingsfrågor inom fordonsindustrin. Utbildningar har genomförts inom avtalsrätt och inköpsförhandling. Dialog och möten har genomförts med inköpsansvariga hos ett par större beställare inom fordonssektorn, för att få igång en dialog kring branschförutsättningar och hur industrikonsultföretag på bästa sätt ska kunna utvecklas och leverera värdefull kundnytta åt beställaren och deras kunder. *Ordförande var Alf Berntsson.*

Temagrupp Energi & Miljö

Gruppen har haft fem möten och ett frukostmöte i Stockholm om Svebyprogrammet och Kretsloppsrådets verktyg, och ett lunchmöte i Göteborg om Kretsloppsrådets verktyg. Man har varit remissinstans till Miljöanpassad Projektering. Ett studiebesök har genomförts tillsammans med temagrupp Installation. Gruppen lämnade input och var med i redaktionsrådet för STD-företagens tidning Influens. Gruppen har varit med i SGBC under året. *Ordförande var P-O Carlson.*

Temagrupp Industri

Gruppen har under året arbetat med att sprida Allmänna bestämmelser för industrikonsultuppdrag, ABI 09, ett tilläggavtal till ABK 09. Utbildningar har genomförts rörande innehåll och syftet med ABI 09. Ett antal möten har genomförts mellan temagruppen och avtalsansvariga för STD-företagen för informationsutbyte och för att tydliggöra vad som är speciellt viktigt för industrikonsulter. För att få kompletterande underlag som är speciellt intressanta för industrikonsulter så har Investeringssignalen kompletterats med ett antal nya frågeställningar kring rekrytering och prissättning vid fastprisuppdrag. *Ordförande var Per Magnusson.*

Temagrupp Installation

Gruppen startade under året som en vanlig temagrupp och har haft fyra möten. En handlingsplan har tagits fram och två uppdragsbeskrivningar har reviderats – Installationskonsultens uppdrag, uppdelat i elkonsultens och vvs-konsultens uppdrag. Man har diskuterat spridning av dokumentet "Den goda processen" och verkat för att Uppdragsledarutbildningen ska genomföras i Stockholm. Gruppen har genom STD-företagen medverkat till en

ny professor i Installation på KTH, Stockholm. Gruppens medlemmar bidrog med VVS-historia till 100-årsutställningen. Gruppen bevakar föreslaget fjärde år på Teknikprogrammet i GY-11, inriktning installation. *Ordförande var Karin Annerwall Parö fram till september.*

Temagrupp Projektledare

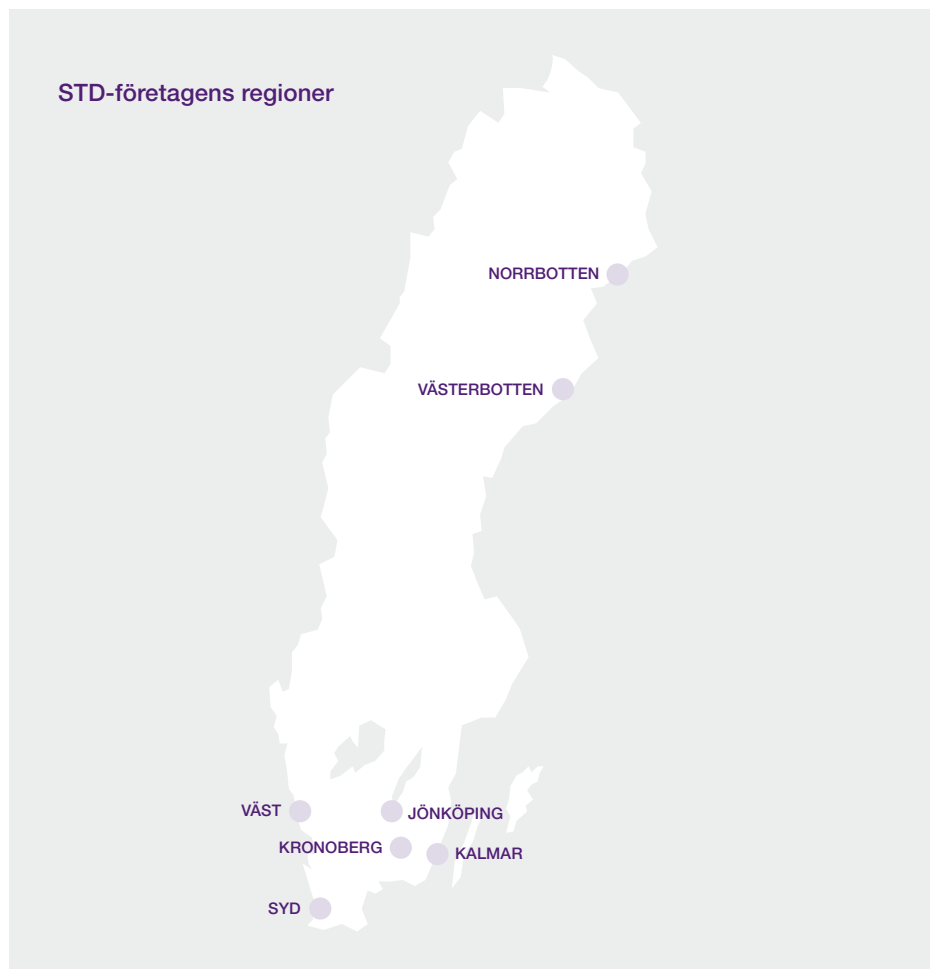
Gruppen har reviderat den projektplan som togs fram när gruppen startade sin verksamhet 2007. Två möten har genomförts för att diskutera framtidens projektledningstjänster – ett med företagets kunder och ett med projektledningsföretag. Temagruppen har diskuterat certifiering/kompetenskrav på kvalificerade projektledningstjänster och det utbildningsutbud som finns. Arbetet med en kravspecifikation på kvalificerad projekteringsledning har påbörjats. Gruppen har varit referensgrupp vid revideringen av STD-företagens uppdragsspecifikationer för arkitekt- och installationskonsulttjänster. *Ordförande var Miguel Guirao.*

Temagrupp Sustainability

Temagruppen har startat under hösten och är en förlängning på Task Force Sustainability inom EFCA. Gruppens uppgift är att ta fram underlag för lobbying gentemot EU inför direktiv, program och även att ha beredskap för ny lagstiftning för Sverige och förmedla den till medlemsföretagen. *Ordförande var Stellan Fryxell.*

Yngrerådet

Under 2010 skedde en del förändringar i Yngrerådet. Verksamhetsåret lades om, med slutpresentation av projektet under våren 2011. Huvudtemat är generationsväxling. Året blev också lite annorlunda då STD-företagen firade 100 år. Till detta firande, och de tillhörande seminarierna, tog Yngrerådet fram en presentation om "Samverkan i branschen för ett hållbart samhälle 2050". Kontentan av denna presentation var att mycket av de lösningar som behövs för att utveckla ett hållbarare samhälle redan finns, samtidigt som aktörerna inom samhällsbyggarsektorn vill använda denna typ av lös-

ningar. Därför behövs en bättre kommunikation och samverkan inom sektorn för att detta ska ske. Man måste ge tid och resurser till hållbara lösningar och tillåta att de finns med redan i planerings- och projekteringsstadierna.

Regionverksamheten

Förutom 100-årsfirandet, som genomfördes i sex av våra sju regioner samt Stockholm, så har sedvanlig verksamhet skett i flera av regionerna, dvs det har genomförts styrelsearbete, medlemsmöten, frukost- och lunchseminarier, kurser och utbildningar samt att Luleå har delat ut sina årliga pris Kompassen och Fyren. Regionernas verksamhet kan följas på STD-företagens medlemssidor.

Samverkan nationellt och internationellt

STD-företagen har under året deltagit i ett antal forum för samverkan. På nationell nivå finns flera organ för att samla samhällsbyggarsektorn och driva utveckling inom ett antal gemensamma områden.

BIC – Byggsektorns Innovationscentrum...

... har under året slagits samman med BQR och bildar IQ Samhällsbyggnad.

BKK – Byggandets Kontraktskommitté

Under 2009 stod nya ABK 09 klart och under 2010 lanserades avtalet. För STD-företagens medlemmar genomfördes sammanlagt 12 kurstillfällen där deltagarna fick kunskap om det nya avtalet, parallellt med en diskussion om ägande- och nyttjanderätten. Lena Wästfelt är ledamot i BKK.

BQR – se IQ Samhällsbyggnad.

HSIV Hållbart samhällsbyggande i världsklass

Under året har regeringen tagit initiativ och startat ett projekt för att få sektorns olika aktörer att samla ta ansvar för utvecklingen. Med rapporterna ”Skärpning gubbar” och ”Sega gubbar” som utgångspunkt, har man velat samla sektorn för att diskutera och finna förbättringsåtgärder. Regeringen önskar se en mer effektiv sektor som i sitt agerande ligger i världsklass. Lena Wästfelt sitter i styrgruppen för projektet.

IQ Samhällsbyggnad

En plattform för sektorns utveckling och som är en sammanslagning av BIC och BQR. Bland annat hanterar man CERBOF-projekten och fortsätter att vara en aktiv part i sektorns forsknings- och utvecklingsarbete. Uppgiften är att göra forskningen anpassad till näringen, dvs innovativ. Sektorns fortsatta kvalitetsarbete kommer framöver att hanteras av IQS. Bland annat förvaltar man en del produkter som BQR tagit fram och kommer att fortsätta vara ett viktigt nav för dialog mellan aktörerna.

Kretsloppsrådet...

... har avvecklats under året som gått. Det var från början ett projekt och när tio år gått fann man uppgiften avslutad. Inom ramen för rådet har man tagit fram produkter som byggvarudeklarationer, webb-portalen, avfallshantering och miljöanpassat byggande. Dessa produkter kommer att förvaltas av annan part och avvecklingsstyrelsen söker lämplig aktör.

www.kretsloppsradet.se

Nätverket Svensk Byggnäring...

... har fortsatt sin verksamhet under året. Inom ramen för nätverket diskuteras olika frågor som är gemensamma för samtliga branschföreningar inom näringen, man svarar på remisser och diskuterar med politiker.

www.svenskbyggnaring.se

Samhällsbyggardagen

Det blev en interaktiv dag mellan medlemmarna i sektorn och hållbart byggande stod på agendan. Hur ska vi tillsammans skapa bättre förutsättningar inom området? En lång lista med tänkbara inspel och åtgärder blev resul-

Vinnare i Stora Samhällsbyggarpriset 2010
– Limnologen, ett bostadsprojekt i Växjö.
Byggherre: Midroc Property Development AB
Arkitekt: ArkitektBolaget Kronoberg AB
Foto: Ole Jais

tatet och som sedan har lämnats till ”Hållbart samhällsbyggande i världsklass”. I samband med dagen delades Stora Samhällsbyggarpriset ut till bostadsprojektet Limnologen i Växjö.
www.samhallsbyggardagen.se

Samhällsbyggnadssektorns Etiska Råd

Rådet ombildades under året och fick en del nya personer som ledamöter. Rådets uppgift är att diskutera och påverka i frågor som rör etiskt beteende i branschen. www.byggetik.se

Samhällsbyggandets Dokumentråd...

... har verkat under 1,5 år. Initiativet kommer från Byggherrarna och avsikten är att se över hela sektorns flora av styrande och stödjande dokument, för att skapa samklang både vad gäller form och innehåll som utvecklingstakt. Vid årets slut avslutades projektet och de olika intressenterna delar nu ansvaret för att föra ut resultatet och hålla frågan levande även i framtiden.

SGBC Sweden Green Building Council

STD-företagen gick med som medlem i SGBC genom Temagrupp Energi & Miljö.
www.sgbc.se

Internationellt

Norden – STD-företagen var under året värd för RiNord, där branschföreningarna för de tekniska konsulterna träffas för att diskutera gemensamma frågor. Dessa möten ger en bra blick i konsultaffärens utveckling, konjunkturen och behovet av kompetens för de nordiska länderna.

STD-företagen medverkade i Nordiskt Praktikermöte – där arkitektorganisationerna träffas – som i år gick av stapeln i Helsingfors och där vi tillsammans med övriga nordiska kollegor diskuterar utvecklingen på samma sätt.

EFCA – STD-företagen är väl representerat inom EFCA, den europeiska organisationen för tekniska konsulter. Vi har deltagande i grupperna Försäkring & Villkor, Upphandlingsfrågor samt Den framtida konsultaffären. Såväl kansliets medarbetare är aktiva i grupperna som medlemsföretagen.

FIDIC:s årliga konferens hölls i år i New Delhi. Delegater från hela världen medverkade och temat var Innovation. Dessutom ägde årsmötet rum. STD-företagen arbetar för att få representation i FIDIC:s styrelse och vi hoppas på framgång i frågan under 2011.

Marknadsrapporter Kommunikation & Information

Investeringssignalen – en konjunkturrapport baserad på enkätundersökningar bland medlemsföretagen, som bl a visar hur orderläget har utvecklats och hur det förväntas utveckla sig framöver.

Branschkommunikén – en mindre sammanfattande rapport över marknadens utveckling i Sverige, inklusive nyckeltal och lista över de största företagen inom sektorn.

Branschöversikten – en större sammanfattande rapport över marknadens utveckling, även internationellt (i Norden och Europa), inklusive nyckeltal och listor över de största företagen inom sektorn.

Under 2010 gavs det ut tre Investeringssignalen; i mars, juni och november. Under året utvecklades formatet för rapporten, till en förhoppningsvis snyggare och tydligare rapport. Samtidigt lades det till en del frågor i bevakningen, bl a om kompetensbehovet inom sektorn och rekryteringssvårigheter. Denna utveckling fortsätter även under 2011.

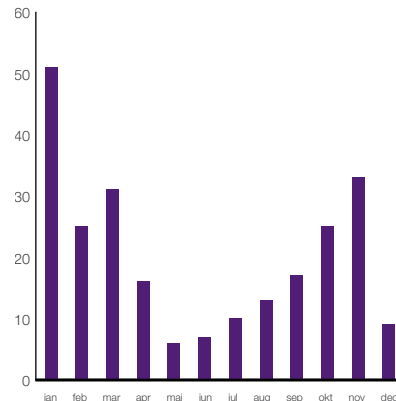
I augusti publicerades Branschkommunikén. Branschkommunikén har utökats en del för att bemöta förfrågningar kring möjligheten att tidigarelägga Branschöversikten. Då detta inte har varit möjligt har istället Branschkommunikén utvecklats så att den rapporterar samma nyckeltal som Branschöversikten, samtidigt som vi ökat listan över de största företagen i branschen från de 100 största till de 200 största.

Branschöversikten publicerades i december 2010 utan större förändringar jämfört med året innan. En skillnad är att vi publicerade både den svenska och den engelska versionen, Sector Review, i december. Åren innan har den engelska versionen blivit klar i januari.

STD-företagen i media 2010

Året inleddes med en TT notis (40 artiklar) om att det i STD-företagens avtal nu var möjligt att ta ut sina helgdagar religionsneutralt. Den andra större nyheten var vinnarna av arkitekttävlingen ”Nya ögon på trä” inför Nordbyggmässan. I februari var det främst nyheter kring nätverket Samhällsbyggarna och deras gemensamma satsningar på gymnasiemässorna runt om i landet.

Under mars månad skrevs det om Investeringssignalen, att STD bytte namn till Svenska Teknik&Designföretagen och en ny elektroingenjörsutbildning på KTH. I april kommenterade STD-företagen regeringens infrastruktursatsningar. I Norrland uppmärksammades det att lokalföreningen i Luleå delade ut två priser, Fyren och Kompassen, i samband med sitt årsmöte. Även en medarbetare på Bengt Dahlgren fick ta emot ett pris under denna månad. Han fick ett pris som tilldelades till årets unga ledare av Centrum för Management inom Byggsektorn (CMB) på Chalmers. I maj slöts avtalet med Unionen. Under sommaren (juni, juli och augusti) var det främst nyheter kring STD-företagens satsningar i Almedalen, tidningen Influenz och Investeringssignal 2. I augusti kommenterade även STD-företagen de rödgrönas förslag om ett Klimat-ROT. I september var det främst Branschkommunikén och nomineringarna till Stora Samhällsbyggarpriset som omnämndes. I oktober kom den vinnande domen i regeringsrätten samt vinnaren av Stora Samhällsbyggarpriset, Limnologen i Växjö. Slutet av året präglades av studentmässorna, vårt 100-årsfirande och den tredje Investeringssignalen. Sammanlagt syntes STD-företagen 243 gånger i media under 2010.

Nytt namn och ny logotype

Svenska Teknik & Designföretagen
● almea

Svenska Teknik&Designföretagen blev vårt nya namn. Skälet till namnbytet var främst att vi genom att lägga till ordet *företagen* tydligare visar att vi är företagets organisation, till skillnad från de föreningar som organiserar enskilda individer, t ex fackföreningar. Vårt gamla föreningsnamn gav inte några ledtrådar till vilka vi är, men med en smärre förändring av namnet blir det mer tydligt vilka företag vi representerar. Genom namnbytet har STD-företagen valt att göra synligt att vi ingår i Almea-familjen. Den nya logon stämmer också med övriga förbund/branschens utseende.

Styrelse och medlemsrepresentanter i olika samverkansstyrelser under 2010

Styrelse

(från stämman den 20 maj 2010)

Ordförande

Bent Johannesson, Ramböll

Övriga ledamöter

Staffan Andersson, Epsilon

Rikard Appelgren, WSP Sverige

Annica Carlsson, Equator Stockholm

Johannes Erlandsson, Atkins

Ulrika Francke, Tyréns

Miguel Guirao, Faveo

Mats Körner, Semcon Caran

Inger Lindberg Bruce, Scheiwiller Svensson Arkitektkontor

Magnus Meyer, Tengbomgruppen

Eva Nygren, SWECO Sverige

Johan Olsson, ÅF

Peter Rejler, Rejlers Ingenjörer

Anders Rydberg, COWI

Michael Walmerud, Projektgaranti

Representanter

Almega Tjänsteförbundets styrelse

Eva Nygren, SWECO Sverige

Bent Johannesson, Ramböll

Kretsloppsrådets styrelse

Per-Olof Carlson, ACC-Glasrådgivare

Beatrice Kindembe, White Arkitekter

Svensk Byggtjänsts styrelse

Linda Marend, Link Arkitektur

BFABs styrelse

Karin Annerwall Parö, SWECO Sverige

BKK, Byggandets Kontraktskommitté

Bo Carlsson, SWECO Sverige

SBDR, Samhällsbyggandets Dokumentråd

Svante Berg, Berg Arkitektkontor

Göran Werner, WSP

Etiska Rådet

Miguel Guirao, Faveo

Representation i utländska organisationer

EFCA, European External Aid

Stina Mossberg, Ramböll

EFCA Sustainability

Stellan Fryxell, Tengbom

Nya ansikten på kansliet

Under året har kansliet förstärkts med nya för-
mågor: **Mathias Lindow** som näringspolitisk
kommunikatör, **Pernilla Samuelsson** som
affärsjurist, **Yves Chantereau**, branschutvecklare
– arkitektföretag. **Anders Persson**, branschut-
vecklare – industrikonsultföretag, rekryterades
men började först på nyåret.

Eva Wigren lämnade STD-företagen för nya
utmaningar inom Teknikföretagen.

Birgitta Beeck gick i pension vid årets slut
efter många år med bransch- och arbetsgivar-
frågor för arkitektföretagen.

Petter Skogar, avtalsansvarig har fått förstärkt
stöd via kollegorna **Maria Eriksson** och
Thomas Lansing.

Mathias Lindow

Pernilla Samuelsson

Yves Chantereau

Anders Persson

Utdrag ur verksamhetsplan 2011

STD-företagens uppdrag

Svenska Teknik&Designföretagen ska tillvarata medlemsföretagens gemensamma intressen och verka för att synliggöra branschens betydelse för samhällsutvecklingen. STD-företagen ska genom sin verksamhet stödja en stark utveckling hos medlemsföretagen vad gäller god kvalitet, affärsmässigt agerande och sunda villkor för företagen och de anställda.

Vi samlade tidigare verksamheten kring fyra fokusområden. Av dessa har nu Upphandling-Inköp och Avtal för kunskapsintensiv verksamhet övergått till löpande verksamhet. Båda dessa områden har tydliga handlingsplaner som sätts successivt.

I verksamhetsplanen för 2011 har vi samlat verksamheten kring tre fokusområden:

Profilering av arkitekter och konsulters kompetens

Genom olika aktiviteter och kanaler kommer vi att kommunicera medlemsföretagens nytta vad gäller samhällets fysiska utveckling. Vi kommer att lyfta fram hållbarhet och tydliggöra att det är här som kunskapen finns. Målgrupper är politiker på alla plan, offentliga och privata kunder samt potentiella medarbetare. Vi vill synliggöra de spännande verksamhetsområden som STD-företagens medlemmar spänner över.

Konsultaffären söker nya former

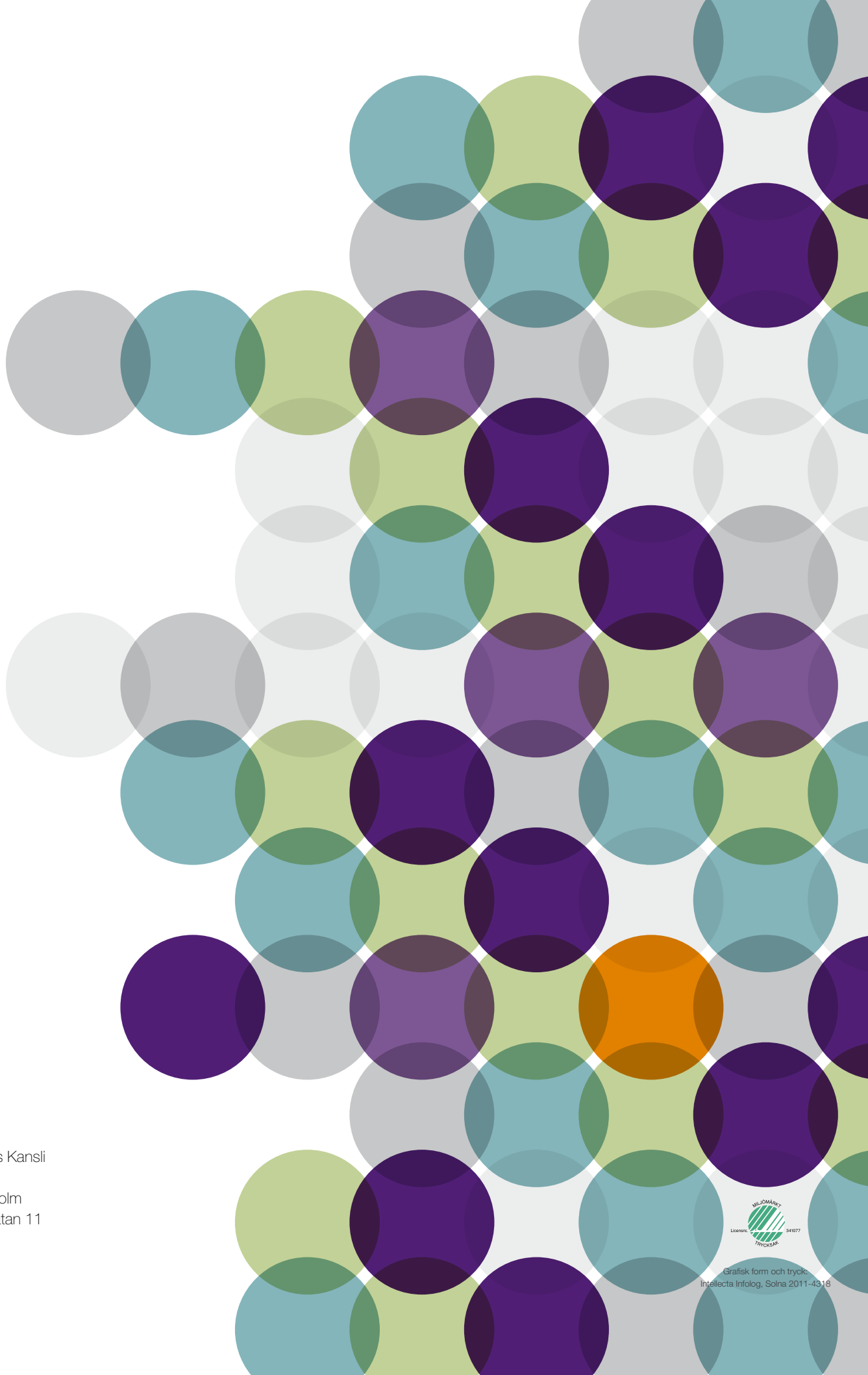
Vi lyfter detta viktiga område för att hitta nya former för affärsmodeller. Vi ser en allvarlig utveckling på marknaden vad gäller priser i förhållande till löner och vi behöver finna ett sätt att leverera resultat som också ger vinst. Parallellt behöver vi diskutera och skapa förutsättningar för att bidra högre upp i kundens värdeskapande. Ett projekt kommer att starta under våren för att genomlysna detta område. Vi kommer också att starta en förstudie för att undersöka om certifiering är en väg att skapa högre värde.

Kompetensförsörjningen – en avgörande faktor

För att kunna lösa kundernas behov och uppdrag behövs kvalificerade medarbetare. Vi driver sedan flera år olika aktiviteter för att attrahera ungdomar till våra utbildningsprogram. Väl där vill vi sprida kunskap om konsultrollen och arkitekt- och konsultföretagens viktiga roll i samhället. Allt för att locka de bästa till vårt spännande område. Vi medverkar också kontinuerligt i skolornas olika programråd för att påverka innehållet i utbildningarna.

Övriga aktiviteter

- Ta fram marknads- och konjunkturrapporter
- Ge råd och stöd till medlemsföretag vad gäller LOU och affärsavtalen.
- Stimulera den regionala verksamheten för att säkra en mötesplats lokalt för medlemsföretagen.
- Driva aktuella frågor genom olika temagrupper; under 2011 är tio grupper igång.
- Medverka i ett antal sektorsgemensamma aktiviteter för att stödja och påverka utvecklingen i branschen; IQ Samhällsbyggnad, Etiska Rådet, Nätverket Svensk Byggnäring m.fl.
- Vara ”sluss” mellan olika samverkansgrupper inom samhällsbyggnadssektorn med uppgift att förmedla information/kunskap/nyheter mellan branschens aktörer, de internationella organisationerna och STD-företagens medlemmar.
- Ge STD-företagens medlemmar i egenskap av kunskapsföretag en synlig plats och påverkan inom Almega och Svenskt Näringsliv.
- Ge medlemsföretagen stöd och råd i arbetsgivarfrågor.
- Lösa tvister mellan medlemsföretag och fackliga organisationer.
- Tillhandahålla marknadslöneinformation på almega.se.

STD-företagens Kansli
Box 55545
102 04 Stockholm
Besök: Sturegatan 11
08-762 67 00
std@std.se
www.std.se

Grafisk form och tryck:
Intellecta Infolog, Solna 2011-4318